

Jaarverslag 2021

Rekenkamercommissie

Almelo

15 februari 2022
INT- 2281115

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Jaarverslag versus jaarplan	2
Commissieleden en ondersteuning	3
Onderzoeken uitgevoerd en gestart in 2021	4
Gemeenschappelijke regionale onderzoeken	4
Reguliere onderzoeken	4
Andere werkzaamheden	6
Contacten met de raad	6
Contacten met college, gemeentesecretaris en controller	6
Selectie onderzoeksonderwerpen 2022	6
Activiteiten in verband met mogelijke wetswijziging	7
Financieel overzicht	8
Continuïteit en nevenfuncties	9
Rooster van aftreden	9
Nevenfuncties externen leden	9

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2021 van de rekenkamercommissie Almelo (RKA). De RKA beoogt met haar onderzoek positief bij te dragen aan de kwaliteit van de discussie van de gemeenteraad. Onderzoeken zijn gericht op doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het door de gemeente(n) gevoerde beleid. Het accent ligt daarbij op het lerende aspect. Dit jaarverslag brengt de werkzaamheden over 2021 in kaart en de RKA legt daarover verantwoording af. De RKA heeft dit jaarverslag vastgesteld in haar vergadering van 7 februari 2022.

Het jaar 2021 was ons tweede volledige kalenderjaar. We kunnen als RKA stellen dat wij inmiddels op stoom zijn gekomen. Dat is te merken aan de productie aan onderzoeken, maar ook aan een aantal patronen dat aan het inslijten is. Onze eigen werkwijzen, het samenspel met de ambtelijke organisatie en de relatie met de raad krijgen een steeds vastere vorm.

Het afgelopen jaar is er het nodige veranderd. Zo zijn we van een roulerend voorzitterschap naar een vaste preses gegaan. Verder heeft één van onze externe leden de RKA in 2021 verlaten en is een nieuw extern lid door de gemeenteraad benoemd.

We hebben in 2021 te maken gehad met een achterstand in de werkzaamheden, die we pas in de loop van 2022 denken op te kunnen lossen. Die achterstand is hoofdzakelijk ontstaan door ons gewenningsproces vanuit 2020.

Ondanks het feit dat Corona nadrukkelijk aanwezig was, hebben wij, mede door toepassing van de digitale mogelijkheden en de ondersteuning van de ambtelijke organisatie en de griffie ons werk naar behoren kunnen doen, zij het dat we ons soms gedwongen zagen om een onderzoek ietwat in de tijd vooruit te schuiven. Op de onderzoeken zelf heeft Corona nauwelijks effect gehad. Wij hebben ieders medewerking - ook vanuit de ambtelijke organisatie - bijzonder gewaardeerd.

Jaarverslag versus jaarplan

Het Jaarplan en het jaarverslag zijn dit jaar nog als 2 aparte documenten aan de gemeenteraad en het college aangeboden. Wij hebben gemerkt dat er veel overlap zit in beide stukken, ook aangezien niet ieder onderzoek zich beperkt tot slechts één jaargang. Vandaar dat wij ons voornemen, om in december 2022 in één document onze plannen voor het volgende jaar te ontvouwen én verantwoording af te leggen over het jaar 2022.

Commissieleden en ondersteuning

De rekenkamercommissie bestaat uit zes leden (drie interne leden en drie externe leden). De heer Lunsing heeft de RKA in de loop van 2021 verlaten. Hij is opgevolgd door de heer M.L. Konijnendijk.

leden Rekenkamercommissie Almelo in 2021

DE HEER J.R. (JAN R.) LUNSING	EXTERN; LID AF PER 1 OKTOBER 2021
DE HEER J.J. (JAN) MASTWIJK	EXTERN, TEVENS VOORZITTER
MEVROUW Q.D.D.M. (QUIRINE) MUNNICH	INTERN
DE HEER J. (JASPER) RIDDELSMA	EXTERN
DE HEER W.B. (WOUTER) TEEUW	INTERN
DE HEER H.J.J (JOEY) TIJHOF	INTERN
DE HEER M.L. (MANUEL) KONIJNENDIJK	EXTERN; BENOEMD OP 7 DECEMBER 2021

De rekenkamercommissie Almelo had in eerste instantie géén vaste voorzitter. Naar buiten toe werd de rekenkamer vertegenwoordigd door één van de drie externe leden. Intern was één van de zes leden bij toerbeurt technisch voorzitter.

In de loop van 2021 is deze werkwijze geëvalueerd. Daarbij is geconcludeerd dat een vaste voorzitter voordelen heeft voor een rekenkamercommissie in opbouw, zoals de onze. Vanaf medio 2021 treedt de heer Mastwijk daarom als voorzitter op. Bij elk onderzoek blijft één van de externe leden het eerste aanspreekpunt en treedt één van de andere externe leden op als “co-piloot”.

Het voorzitterschap tijdens de vergaderingen van de RKA rouleert over de 3 interne leden.

De ondersteuning door de raadsgriffie was bij de start van 2021 in handen van mevrouw F.J. (Erika) Minkjan en mevrouw M. (Meriam) Lütjann. In de loop van het jaar zijn de meeste werkzaamheden overgenomen door de heer J.G.M. (Jeroen) Heuvel. Mevrouw Lütjann heeft waar nodig assistentie verleend.

Onderzoeken uitgevoerd en gestart in 2021

Gemeenschappelijke regionale onderzoeken

De rekenkamercommissies van de gemeenten Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Hengelo, Hof van Twente, Oldenzaal en Tubbergen hebben in 2021 een gezamenlijk onderzoek naar de Jeugdhulp afgerond. Het was de vierde keer dat de rekenkamers samenwerkten.

Namens de gemeente Almelo heeft de heer Mastwijk (extern lid van onze commissie) deel uitgemaakt van de stuurgroep die dit onderzoek heeft begeleid. In 2021 is een Quick scan Gemeenschappelijke Regelingen afgerond. Het rapport is in mei aan de raad aangeboden.

Reguliere onderzoeken

De RKA is zoals genoemd in 2021 echt op stoom gekomen. In het onderstaande schema staan de werkzaamheden van 2021 opgesomd naar status.

ONDERWERP	Q1	Q2	Q3	Q4	STATUS
JURIDISCHE PROCEDURES					AFGEROND
JEUGDHULP (SAMENWERKING)					AFGEROND
SUBSIDIEBELEID					IN AFRONDING
DIGITALE DIENSTVERLENING					IN AFRONDING
QUICKSCAN					AFGEROND
INTEGRAAL BEHEER OPENBARE RUIJTE (IBOR)					OPGESTART
SAMENWERKINGSRELATIES					OPGESTART

De middelste 4 kolommen betreffen de kwartalen in 2021 waarin de onderzoeken (door)liepen. In de rechterkolom is de fase te zien waarin de verschillende onderzoeken zich bevinden. Het onderzoek naar Juridische procedures is dus – naast de gezamenlijke inspanningen Jeugdhulp en de quickscan – echt afgerond.

Vier andere onderzoeken werden opgestart. Hieronder staan kort de werkzaamheden die in 2021 rondom die onderzoeken zijn uitgevoerd en voorbereid:

- Digitale dienstverlening
 - In afrondende fase
 - Bevindingen zijn klaar
 - Conclusies en aanbevelingen in december afgerond
 - Raadsbehandeling 1e kwartaal 2022
- Subsidiebeleid
 - In afrondende fase
 - Bevindingen zijn klaar
 - Raadsbehandeling 1e kwartaal 2022
- Samenwerkingsrelaties
 - Onderzoek verkend en opgezet
 - Gestart met uitvoering in november: Interviews en document onderzoek
 - Loopt door in 2022, met afronding 1e fase met oude raad en afronding 2e fase met nieuwe raad
- Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)
 - Onderzoeksproces opgestart
 - Bureau geselecteerd
 - Loopt door in 2022

Andere werkzaamheden

Contacten met de raad

In 2021 hebben de externe leden van de RKA een (digitaal) gesprek gehad met vertegenwoordigers van een aantal fracties rondom de onderwerpkeuze. Daarna is via een discussie met een uitsnede van de raad gesproken, om de concept groslijst nog aan te scherpen. Verder is de raad bij elk onderzoek betrokken geweest via een startbijeenkomst, soms een presentatie van de bevindingen en soms een werksessie in het kader van een lopend onderzoek.

Hoewel voor die bijeenkomsten over het algemeen geldt dat de belangstelling vanuit de raad in kwantitatieve zin bescheiden is, de kwalitatieve inbreng van de aanwezige raadsleden doorgaans een waardevolle bijdrage.

De RKA meldt daarnaast via berichten in het Raadkompas en in een aantal nieuwsbrieven met enige regelmaat de stand van zaken aan de raad.

Contacten met het college, gemeentesecretaris en controller

In 2021 hebben de externe leden namens de rekenkamercommissie een aantal keren in individuele gesprekken contact gehad met de griffier, het college, de concerncontroller en de gemeentesecretaris. Deze besprekingen zijn in de loop van het bestaan van de RKA steeds meer gestroomlijnd en dienen vooral het doel om elkaar scherp te houden op de procedures en de onderlinge afspraken daarover per onderzoek.

Het feit dat er één coördinatie- en aanspreekpunt binnen de organisatie is voor de RKA, maakt dat er snel en soepel kan worden geïnformeerd en geschakeld en dat optredende knelpunten oplossingsgericht kunnen worden besproken. Naast de vaste momenten die er zijn in verband met concrete onderzoeken, zijn er inmiddels ook vaste momenten in het jaar om de algehele planning op elkaar af te stemmen of om elkaar op de hoogte te houden.

Selectie onderzoeksonderwerpen 2022

De RKA heeft in 2021 besloten een op onderdelen ander traject te volgen voor de totstandkoming van haar onderzoeksplan. Het 'rondje langs de fracties' is ingevuld door "digitale inloopblokken" en is aangevuld met een discussie met de raad over opgebrachte onderwerpen. De concept-groslijst is naar aanleiding daarvan nog aangevuld en aangepast.

De RKA heeft naar aanleiding van deze gesprekken de volgende onderwerpen op de groslijst gezet

NR.	ONDERZOEKSONDERWERP
1.	SOWECO/PARTICIPATIEWET
2.	STAD IN BALANS
3.	TWENCE
4.	WOONVISIE
5.	WONINGCORPORATIES
6.	PROCES VAN KADERS/BELEID NAAR UITVOERING
7.	PREVENTIEBELEID
8.	INFORMATIEVOORZIENING RAAD
9.	INSTRUMENTARIUM RAAD
10.	MANDATERING EN BEVOEGDHEDEN
11.	DE (IM)MATERIËLE DRUK AZC (WERD OOK IN 2020 AANGEDRAGEN)

Alle rekenkamercommissieleden hebben een score gegeven aan al deze punten. Op basis daarvan is er een prioritering uit gekomen. Dit heeft geleid tot een zogenaamde A-lijst en een B-lijst met onderwerpen voor 2022.

De A-lijst bevat Stad in Balans, Soweco/Participatiewet en Proces van kaders/beleid naar uitvoering: onderwerpen die daadwerkelijk gaan worden onderzocht en dus ook worden gepland.

De B-lijst bevat een tweetal onderwerpen: Woningbouwcorporaties en Twence. De RKA vindt ze relevant en kansrijk, maar er zijn beperkingen in bijvoorbeeld de uitvoerbaarheid of de relatie met andere gremia.

Activiteiten in verband met mogelijke wetswijziging

Ook in 2021 hebben we de voorgenomen wetswijziging die betrekking heeft op de rekenkamer(commisies) – de Wet versterking decentrale rekenkamers – met aandacht gevolgd. De behandeling in de Tweede Kamer van dit wetsvoorstel werd in 2021 verwacht, maar staat nu gepland voor februari 2022.

Omdat de inwerkingtreding van de wet nog steeds wordt ingeschat op 1 januari 2023, heeft de RKA al wel enkele oriënterende gesprekken gevoerd over hoe de nieuwe wetgeving zal moeten worden geïmplementeerd.

Financieel overzicht

De rekenkamercommissie Almelo heeft geen reserves. De leden krijgen een vast bedrag per maand waarbij de reiskosten zijn inbegrepen. De rekenkamercommissie streeft ernaar een zo groot mogelijk deel van de middelen aan onderzoek te besteden.

Uit onderstaand overzicht blijkt een klein overschot over 2021. Vanwege het 'doorschuiven' van (delen van) onderzoeken, is het denkbaar dat het jaar 2022 een lichte overschrijding van het budget te zien zal geven. Daarnaast heeft de RKA in 2021 geconstateerd dat de kosten van onderzoek hoger worden. Dat zal vooral zijn neerslag vinden in de onderzoeken die extern worden aanbesteed. Wij sluiten niet uit dat wij u lopende 2022 zullen vragen om een kleine verhoging van het budget om aan de taakstelling te kunnen blijven voldoen.

Financieel Overzicht RKA 2021

	BEGROTING	REALISATIE	SALDO
rekenkamer ondersteuning griffie	52.297,00	47.004,20	5.292,80
rekenkamer vergoeding leden	28.923,00	21.208,50	7.714,50
rekenkamer commissieleden	81.220,00	68.212,70	13.007,30
rekenkamer onderzoek regio	10.178,00	382,16	9.795,84 ⁽¹⁾
rekenkamer bedrijfsvoering reis / overig	2.810,00	878,32	1.931,68
rekenkamer onderzoek	20.986,00	45.337,13 ⁽²⁾	-24.351,13
rekenkamer bedrijfsvoering	33.974,00	46.617,61	-12.623,61
rekenkamer onvoorzien	410,00	0,04	410,04
rekenkamer opleiding-ontwikkeling	2.040,00	0,00	2.040,00
rekenkamer algemeen	2.450,00	0,00	2.450,04
TOTAAL	117.644,00	114.810,27	2.833,73

Toelichting:

- (1) De onderbesteding op deze post is ontstaan doordat het regio-onderzoek Jeugdbeleid volledig is betaald in 202 en er in 2021 géén nieuw regio-onderzoek is gestart.
- (2) Budgetoverschrijding i.v.m. nota's van onderzoeken uit 2020 die op 2021 zijn geboekt. Daarnaast is overschot op regio-onderzoek ingezet om 1e deel onderzoek IBOR uit budget 2021 te betalen.

Continuïteit en nevenfuncties externe leden

Rooster van aftreden

Externe leden worden voor 4 jaar benoemd, kunnen voor maximaal één periode aansluitend worden herbenoemd door de gemeenteraad en zijn na een eventuele herbenoeming vervolgens minimaal één raadsperiode niet benoembaar (art. 2.3 Verordening op de Rekenkamercommissie Almelo 2019).

Aftreedrooster Rekenkamercommissie Almelo

NAAM	BENOEMD M.I.V.	1E TERMIJN LOOPT AF OP	EVT. 2E TERMIJN LOOPT AF IN
J.J. MASTWIJK	17 SEPT 2019	16 SEPT 2023	SEPT 2027
J. RIDDERSMA	17 SEPT 2019	16 SEPT 2023	SEPT 2027
M.L. KONIJNENDIJK	07 DEC 2021	06 DEC 2025	DEC 2029

De RKA streeft ernaar om de momenten van aftreden van de externe leden zo te kiezen dat er steeds voldoende kennis en ervaring in de RKA aanwezig is.

Nevenfuncties externe leden

De heer Konijnendijk is werkzaam als Strategisch Business Controller bij de gemeente Apeldoorn. Daarnaast voert hij als zzp'er periodiek onderzoeks- en adviesopdrachten uit voor andere gemeenten.

De heer Mastwijk is voorzitter (bezoldigd) van de rekenkamercommissies van Meppel, Staphorst, Steenwijkerland en Westerveld. Dit is één team van drie mensen dat in personele unie actief is voor de vier genoemde gemeenten. Verder is hij (onbezoldigd) voorzitter van het bestuur van LOH (Radio Hoogeveen) en adviseur van de Raad van Toezicht van het Roelof van Echtencollege in Hoogeveen (bezoldigd). Tenslotte is hij voorzitter van het bestuur van de Stichting Aardwarmte Koekoekspolder (bezoldigd).

De heer Riddersma is zzp'er die projecten uitvoert in opdracht van organisaties die actief zijn in het onderwijs. Daarnaast is hij lid van de Raad van Toezicht van de Stichting Openbaar Onderwijs Marenland (bezoldigd).